

BERRAK YURDAKUL

İKİ CİHANIN BEKÇİSİ

DESTEK YAYINLARI: 1561

EDEBİYAT: 456

BERRAK YURDAKUL / İKİ CİHANIN BEKÇİSİ

Her hakkı saklıdır. Bu eserin aynen ya da özet olarak hiçbir bölümü, telif hakkı sahibinin yazılı izni alınmadan kullanılamaz.

İmtiyaz Sahibi: Yelda Cumaloğlu

Genel Yayın Yönetmeni: Ertürk Akşun

Yayın Koordinatörü: Özlem Esmergül

Üretim Koordinatörü: Semran Karaçayır

Editör: Devrim Yalkut

Kapak Tasarım: Sedat Gösterikli

Sayfa Düzeni: Melike Doğan

Sosyal Medya-Grafik: Tuğçe Budak-Mesud Topal

Destek Yayınları: Şubat 2022

Yayıncı Sertifika No. 13226

ISBN 978-625-441-561-6

© Destek Yayınları

Abdi İpekçi Caddesi No. 31/5 Nişantaşı/İstanbul

Tel. (0) 212 252 22 42

Faks: (0) 212 252 22 43

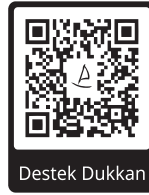
www.destekdukkan.com

info@destekyayinlari.com

facebook.com/DestekYayinevi

twitter.com/destekyayinlari

instagram.com/destekyayinlari

Destek Dukkan

Deniz Ofset – Çetin Koçak

Sertifika No. 48625

Maltepe Mahallesi

Hastane Yolu Sokak No. 1/6

Zeytinburnu / İstanbul

Tel. (0) 212 613 30 06

BERRAK YURDAKUL

İKİ CİHANIN BEKÇİSİ

“Yemen göklerinde Azrail’in kanat sesi duyulur.
Orada kalbi hâlâ atanlar bile çoktan ölmüş sayılır.”

“Biz senden örtünü kaldırdık, artık gözün keskindir.”

Kaf Suresi, 50/22

Benim efendim gündüzleri denize açılır, geceleri Allah'la konuşur. Bütün soruların yanıtlarını bilendir o, yolunu kaybedenlerin hepsi efendime danışır. Bu dünya bir köprüdür, üzerinden niceleri gelir geçer. Efendimin billur kadehinden yalnızca aşka susayanlar içer.

Efendimin memleketinin yarısı çöl, yarısı dağdır. Orada gelince gitmeyen cehennem kederleri, başlayınca bitmeyen mahşer geceleri vardır.

Efendimin çöllerinde türlü türlü insan dolaşır. Efendim her adamla onun anlayacağı dilden konuşur. Benim efendim susmanın büyük ustasıdır; ser verir, sırrını sinesinde gizler. Onun bir tek sözüyle ne çok yürekler sızlar.

Hudeyde'nin limanında azgın dalgalar kıyıya vurur. Benim efendim gözünü kırpmadan izler, fırtınaların karşısında dimdik durur.

Efendimin ne vakit nerede olduğu bilinmez. Gaip erenlerine, hangi âlemlerde dolaştıkları sorulmaz.

Ben kendimi efendime emanet ettim; efendim beni canında saklar. Üzerinde sam yelleri esen kızıl kumlar şimdi benden çok uzaklar.

Yemin olsun ki sizler gibiydim bir zamanlar ben de. Yemin olsun ki bu dünyanın zulmünden kaçtım. Ben çocuk olmadan, genç olmadan, ihtiyar olmadan efendimin gönlüne göçtüm.

Mayıs, 1919 / Tehame Çölü, Yemen

Çölü kasıp kavuran güneş etkisini yitirmeye başlarken, yarı baygın vaziyette uzanmış yattıkları kızgın kumların üzerinden isteksizce doğrudular. Yola çıktıklarından beri, çöl on yedi arkadaşlarını yutmuştu. Ölenleri çoğu zaman başlarında bir dua okuyacak kadar bile vakit bulamadan, kumda eşilen çukurların içine elbiseleriyle koyup geçiyorlardı. Güneşten yüzleri harap olmuş, dudakları kurumuş, elleri çatlamış bu askerler, Osmanlı ordusunun uğradığı büyük bozgunun geriye kalanlardı. Açlıktan avurtları çökmüş, bir deri bir kemik kalmış, hasta ve sakat iki yüz elli kişi. Her biri sırtında kendi cesedini taşıyan; artık bir imparatorluğa değil, kendi acılarına ve yaşlarına hizmet eden iki yüz elli asker...

Neferlerden biri, paramparça olmaya yüz tutmuş üniformasının dikiş yerlerindeki bit yumurtalarını yakmak için sapını ısıttığı kızgın kaşığı apar topar mendiline sarıp, sırt çantasına koydu. Kaldırmadan önce öpüp koklamayı ihmal etmediği bu eski mendili ona kim bilir kim, gurbette kendisini hatırlasın diye vermişti. Şimdi pislikten kapkara olmuş o küçük kumaş parçası acaba hangi marifetli, narin eller tarafından özene bezene, rengârenk işlenmiş; onu harbe uğurlarken hangi dualar okunarak koynuna sıkıştırılmıştı? Belki de bugüne kadar

hayata tutunacak gücü yanından bir an olsun bile ayırmadığı bu mendil sayesinde bulmuş, göğüs germek zorunda kaldığı binlerce felaketten bu sayede kurtulmuştu.

Binbaşı Cemil, yola çıkmaya hazırlanan neferi dalgın dalgın seyrederken bunları düşündü. Sonra o da yavaşça yerinden doğruldu, ağır ve bıkkın tavırlarla çadırlarını toplayan Abdullah Çavuş'a ve İbrahim Onbaşı'ya doğru olabildiğince sert ve kararlı adımlarla yürüdü. "Hadi çocuklar!" dedi. "Bir an evvel işinizi bitirin de, şu sedyeyi sırtlayın!"

"Başüstüne kumandanım!" dedi, ikisi bir ağızdan.

"Biliyorum, çok yoruldunuz, ama neredeyse yolun sonuna geldik" dedi binbaşı. Kırk beş yaşında, orta boylu, tıknaz vücutlu, kırlaşmış kısa sakallı, buğday tenli, babacan tavırlı bir adamdı. Yemen'de geçirdiği yıllar belini bükmüş, kamburunu çıkarmış, onu olduğundan katbekat ihtiyar bir görüntüye sokmuştu. Her şeye rağmen gülümsemeye, üzüntüsünü, bezginliğini ve moral bozukluğunu hissettirmemeye çalışıyordu. Binbaşı, Abdullah ve İbrahim'e şefkatle baktı. Onlar da diğerleri gibi temiz yürekli, mert, dürüst ve imanlı Anadolu çocuklarıydı. Bütün varlıkları sırt çantalarındaki birkaç peksimet ve mataralarında kalan birkaç yudum sudan ibaret olan askerlerin hali binbaşının yüreğini parçalıyordu. Hepsisi de yorgun, aç ve dermansızdılar. Üstelik tepeden turnağa yara bere içindeydiler, ama sıcaktan ve rutubetten sürekli terledikleri halde hiç temizlenemedikleri için yaraları pislikten hızla sulanıp, bütün vücutlarına yayılmaya başlamıştı.

"Ha gayret, biraz daha sıkın dişinizi" dedi binbaşı. "Allah izin verirse sabaha karşı Hudeyde'ye girmiş olacağız."

"İnşallah kumandanım" dedi İbrahim Onbaşı. Binbaşı uzaklaşırken ise "Hudeyde'ye girecekmişiz de ne olacakmış?" diye söylenmekten kendini alamadı. "Sanki bizi bandoyla, mızıkayla, anlı şanlı törenle karşılayacaklar! Böyle koyun sürüsü gibi

kendi ayağımızla düşmana teslim olmaya gitmiyor muyuz, val-lahi deli oluyorum!”

“Amma da boşa konuşuyorsun İbrahim!” dedi Abdullah Çavuş, koca bıyıklarını kayıtsızca sıvazlayarak. Kara saçlı, kara gözlü, güçlü kuvvetli bir askerdi. Çektiği bütün sefaletlere rağmen hâlâ pehlivan gibiydi. “Teslim olmayacakmışız da, ne yapacakmışız? Savaşacak askerimiz, atacak kurşunumuz mu kalmış? Seni bilmem ama ben bu cehennemde boşu boşuna ölüp gideceğime kendi memleketimin kurduna kuşuna yem olurum daha iyi.”

“Kendi memleketiymiş!” diyerek omuz silkti İbrahim. “Senin cahil kafan basmıyor tabii, esir düşmek ne demektir anlamıyorsun. Bir defa esir oldun muydu, artık seni kimse adam yerine koymaz. Artık sana itler bile havlamaz.”

“Şuna bak hele!” diye gürlledi Abdullah. “Ben cahilim de sen allame-i cihansın, öyle mi? Daha okuma yazma bilmez, boşa konuşup durur! Köylüm olmasan Allah yarattı demez, basardım sana tokadı!”

“Hadi be oradan!” dedi, İbrahim. “Allah’mış! Sanki ben senin daha düne kadar Allah’ı İstanbul’da oturuyor zannettiğini bilmiyorum!”

“Bak, yine nasıl da boşa konuşuyor!” dedi Abdullah. “Padişah diyeceğime Allah deyivermişim, sen hâlâ o günkü aynı lafı kafama kakıp dur, e mi!”

“Esir düştüğün vakit, subaylardan birinin paçasına yapış da, okuma yazma öğren” dedi İbrahim. “Bostandaki kabak gibi hiçbir halt etmeden oturma.”

Abdullah, kafasının içinde İbrahim’e yetiştireceği lafı evirip çevirirken, binbaşının “Yürüyüşe geçiyoruz!” dediğini duydular ve ikisi de atışmayı kesip, Mansur’un yattığı sedyeye doğru koştular.

“Bıktım bu gâvuru taşımaktan” diye mırıldandı İbrahim. Hurma ağacının dallarından örülmüş sedyenin arka tarafına geçmiş, boylu boyunca serilmiş, yarı baygın, sayıklayarak yatan yaşlı İngiliz’e bakıyordu. “Vallahi canımdan bezdim!”

“Biliyor musun İbrahim, senin işin gücün nedir?” dedi Abdullah. Sırtını İbrahim’e dönmüş, sedyenin ön tarafını kaldırmış, uygun adım ilerliyordu. “Senin işin gücün her vakit boşa konuşmaktır! Kuvveti yerinde duran, ağırlık taşımaya takati olan kaç kişi kaldık şurada? Hasta adamı çölün ortasında terk edecek halimiz yok ya! Hem senin o gâvur dediğin Mansur, hepimizden Müslümandır! Elim kolum dolu olmasa, vallahi Allah yarattı demez, basardım sana tokadı!”

İbrahim bir süre ses etmedi, ama sonunda, “Taşıyacağız tabii, ikimiz de emir kuluyuz!” dedi. Abdullah’ın süratine ayak uydurmakta daha şimdiden güçlük çekiyordu. “Hasta adamı bostandaki kabak gibi bir başına bırakmayacağız herhalde!”

“E, daha ne konuşup duruyorsun o zaman?” dedi Abdullah. “Ne demeye şikâyet edip duruyorsun?”

“Sana da laf söylenmiyor!” dedi İbrahim, nefes nefese. “En çok da şu herifin kafasına tüneyen acayip kuşa illet oluyorum.”

“Tünemiştir tünemiş, sana ne?” diye sordu Abdullah. “Senin kafana mı tünemiş, sana ne zararı var?”

“Sana göre hava hoş tabii!” dedi İbrahim, güçlkle soluyarak. “Senin bir halt gördüğün yok. Bu garabet kuşun tüyleri yola çıktığımız vakit kan kırmızıydı, bugün bostandaki patlıcan gibi mora kesti. Benim aklım almıyor. İn midir, cin midir bu. Bir de gözlerini bana dikmiş, hiç ayırmadan bakıyor. Tövbeler olsun!”

Abdullah hiç yanıt vermedi. Bir süre konuşmadan yürüme-ye devam ettiler. Birkaç dakika sonra, İbrahim daha fazla dayanamayarak, “Bu manzara benim canıma yetti!” diye hiddetle bağırıyordu. “Yer değiştirelim, sen bu tarafa geç!”

“Amma da büyüttün be İbrahim!” dedi Abdullah, gülerek. “Alt tarafı bir kuş işte! Bize demediler mi bu kuşun cinsinden çok az bulunuyormuş, her gün renk değiştirmiş, pek kıymetliymiş diye? Ötesi de bizi ilgilendirmez. Niye durduk yerde aklını bozdun garibanla! Hem şimdi adam uyanacak, seni duyacak, ikimizi de bir güzel kalaylayacak. Sen Mansur’un sular seller gibi Türkçe konuştuğunu unutuyorsun galiba.”

“Benim tek derdim kuş değil ki!” dedi İbrahim, yorgun ve sinirli bir ses tonuyla. Konuşurken alnından aşağı yağmur gibi akan ter damlaları tombul yanaklarını ıslatıyordu. “Öne geçmek istiyorum, bu taraf daha ağır çekiyor. Kollarımda derman kalmadı. Hem, duyarsa da duysun. Ben bu heriften de kullanıyorum, bunda bir sinsilik var” dedi, her ihtimale karşı sesini alçaltarak. “Bana anamdan geçmiş, hislerim kuvvetlidir. Bu Mansur denen adam casus değilse, bana da İbrahim demesinler!”

“Vallahi de, billahi de boşa konuşmakta üstüne yok İbrahim! Sana kalsa Türk olmayan herkes casustur. Utanmasan, binbaşının yanında yürüyen oğlanı bile sırf Arap diye casus ilan edeceksin.”

“Hangi oğlanı işaret ediyorsun?” diye sordu İbrahim. “Benim bir halt gördüğüm mü var! Yüzümün gözümün içine kumlar dolmuş, terlemekten kıcıma kadar sulara batmışım! Zaten çölün hararetinden her şey titreyip duruyordu, artık iyiden iyiyeye kör oldum, rahata erdim!”

“Kör olduysan beynin de mi durdu? Binbaşının yanında kaç tane Arap oğlan var? Kim olacak, İdris işte! Vallahi köylüm olmasan basacağım tokadı!”

“İdris ha!” dedi İbrahim. “O da casustur tabii! Hem de casus oğlu casustur! Bir fırsatını bulsa o belinde taşıdığı cenbiyeyle hepimizin karnını boydan boya deşer. Biz niye bu hallere düştük de, bugün böyle sürünüyoruz? Hep o üç beş İngiliz altınına

din kardeşlerini satan, kalleş, baldırı çıplak bedeviler yüzünden. Bunun da diğerlerinden hiç farkı yoktur!”

“Casus olsaydı binbaşım onu kılavuz diye alıp, yanında gezdirir miydi?” diye sordu Abdullah. “Hadi aldı diyelim, kızıyla nişanlar mıydı? Binbaşım salak mıdır, saf mıdır? Okumuş yazmış adamdır, casusu gözünün bebeğinden tanır o.”

İbrahim hiç oralı olmadı, “Bana anamdan geçmiş, hislerim kuvvetlidir” diye tekrarladı. “Bu İdris casus değilse, bana da İbrahim demesinler!”

“Bana bak, İbrahim!” dedi Abdullah, alaylı bir sesle. “Sakın sen bu İdris’i senden daha genç, daha yakışıklı diye kıskanıyor olma? Upuzun boyu var, koca koca, çekik kara gözleri var, kıvrıcık kara saçları, yay gibi kaşları var diye kıskanıyor olma? Binbaşım bile kızını ona verdi diye kıskanıyor olma?”

“Hadi oradan! Bizim köyde elini sallasan İdris’ten daha yakışıklı on delikanlıya çarpar. Hem ben sana ne diyorum, sen bana ne saçmalıyorsun. İpe sapa gelmez laflarla beni oyalayıp duruyorsun. Ön tarafa geçeceğim diyorum, kaç gündür en ağır tarafı ben taşıdım diyorum. Zaten ayakkabılar fena vurdu, yaralarım neredeyse kangren olacak diyorum. Acımdan deli olacağım diyorum. Vallahi şimdi avazım çıktığı kadar bağırarak atıvereceğim bu herifi yere, göreceksin gününü!”

“Sus ulan, sus! Sakın ha, bağırmaya kalkışma!”

“Bağırırsam ne yapacaktıydın?”

“Bağırırsan bir şey yapamam, ama bağırmasan çantamdaki peksimetleri sana veririm.”

“İstemez!” diye kestirip attı, İbrahim Onbaşı. “Hem zaten hepsi de küflüdür!”

İbrahim, Abdullah’ın teklifini reddetmişti reddetmesine ama daha bir dakika bile geçmeden söylediklerine bin pişman olmuştu. O da herkes gibi, hatta herkesten daha fazla açtı.

İbrahim Onbaşı'nın boğazına düşkünüğü, Yemen'e geldiği günden itibaren asker arasında alay konusu olmuştu. Her çatışmada ne kadar mert, ne kadar kahraman olduğunu bir defa daha ispatlayan, düşmanın kurşun yağmuruna doğru en önde, sanki ölüme âşıkmiş gibi koşan bu adam, bir tek açlığa hiç dayanamazdı. Zaman içinde onun ne kadar yiğit olduğunu gören silah arkadaşları, yemeğe olan zaafıyla dalga geçmeyi bırakmış, hatta bolca ve düzgün bir yemek dağıtılabildiği ender zamanlarda kendi paylarına düşen karavanadan artırıp, İbrahim Onbaşı'ya vermeyi âdet edinmişlerdi. İbrahim Onbaşı'nın yemekle arasında efsunlu bir ilişki olmalıydı ki yıllar içinde bütün askerler eriyip giderken, herkesin midesi karnına yapışıp, kaburgaları meydana çıkıp, teker teker sayılabilecek vaziyete gelirken, onun koca göbeğindeki yağlardan bir gram bile eksilmemişti. Tanıyıp tanımadıkları bütün otları toplayıp, zehirlenme pahasına yedikleri, sırf ağızlarının içine bir şey girsin diye kendi pabuçlarını kemirdikleri kıtlık günlerinde bile İbrahim Onbaşı, Allah'ın bir mucizesi olarak tombul kalmayı becermişti.

İşte bu yüzden, gırtlığına olan aşırı düşkünüğü yüzünden İbrahim Onbaşı şimdi kara kara düşünüyor, Abdullah'ın peksimetlerini bir türlü aklından çıkaramıyordu. Bir süre hiç konuşmadan yürüdüler. Neden sonra İbrahim, şansını bir defa daha denemeye karar verdi.

“Abdullah Çavuş!” diye seslendi, sıkılğan bir sesle. “İki tane de zeytin verirsen, belki razı olurum.”

“Veririm, veririm” dedi Abdullah. “Çantamda ne varsa hepsini sana veririm. Sen yeter ki bir sus, boşa konuşup durma artık.”

“Bana bak, İbrahim” diye devam etti Abdullah. “Sen esir kampına gitmek istemiyorsun, ama orada ne biçim rahat edersin. Orada ne güzel yemekler vardır.”

“Cahil cahil konuşma!” diye tersledi onu, İbrahim. “Sen neden bilecekmışsin, esir kampında ne yemek olduğunu?”

“Bilirim tabii, niye bilmeyecekmışım? Sen daha gelmeden evvel biz siperde yatarken bir gün kafamızın üzerinde bir İngiliz tayyaresi peydahlandı. Bir alçaldı, bir yükseldi, bütün gün tepemizde dolandı durdu. Biz artık kesin bombalanacağız diye düşünürken birdenbire başımızdan aşağı tomar tomar kâğıtlar yağmaya başladı. Elimize aldık, bir de baktık ki ne görelim, esir kampındaki Türk askerlerinin resimleri. Hepsi de tertemiz giymişler, tıraş olmuşlar, ayaklarında yepyeni kunduralar, önlerinde koskoca bir sofraya. Rahatları bir yerinde ki, sorma gitsin. Okuma yazma bilen bir arkadaş dedi ki, resimlerin altında ‘Teslim olursanız, siz de aynı böyle Paşalar gibi keyif çatacağız’ gibi bir şey yazıyormuş. Sonra subaylar toplayıp yaktılar o kâğıtları hep.”

“Amm da atıyorsun, Abdullah Çavuş!” diye söylendi İbrahim. “İşin gücün hep beni kandırmak!”

Abdullah’ın sözlerini pek inandırıcı bulmamış olsa da, İbrahim Onbaşı’nın içinde tatlı bir umut filizlenmişti. Küçük, yuvarlak gözlerini hafifçe yumdu; kendini yakında kavuşma ihtimali beliren bembeyaz ekmeklerin, sıcacık çorbaların hayallerine bıraktı. Sonra aniden silkindi ve böyle düşüncelere kapıldığı için vatan hainliği yapıyor muyum, günaha giriyor muyum diye telaşlandı. Durumu biraz daha değerlendirip, tarttıktan sonra kendi suçsuzluğuna kesin karar verdi ve rahatladı. Neticede, esir kampına güzel yemekler var diye gidiyor değildi ya! İlle de esir olaksa, iyi yemek verilen esir olmayı kim tercih etmezdi?

İbrahim Onbaşı, Hudeyde’ye vardıkları andan itibaren kendisinin ve arkadaşlarının başına gelecekleri düşünmemeye; bütün gücünü, kuvvetini şu mendebur çölü bir kez daha ölmekten geçmek için harcamaya çalışıyordu, ama gözlerini, önünde ateşler içinde yatan İngiliz’den ayırıp başka taraflara doğru